

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kpkf.VII.39.201/2021/4.

A tanács tagjai: . Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Mészárosné Dr. Szabó Judit
előadó bíró

. Bérces Nóra

bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Halász Ügyvédi Iroda
(címe)
ügyintéző: dr. Halász Ferenc ügyvéd

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: rokkantsági nyugdíj

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság határozat száma:

Pécsi Törvényszék 9.K.700.777/2020/12.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 9.K.700.777/2020/12. számú végzését helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Tényállás

- [1] A 2007. július 1. napjától rokkantsági nyugdíjban részesülő felperes 2020. május 18. napján nyújtotta be a rokkantsági nyugdíja újraszámítása iránti kérelmét arra hivatkozással, hogy 2007-ben a rokkantsági nyugdíj iránti igénybejelentésétől az orvosszakértői szerv vizsgálatáig és a határozat kézbesítéséig eltelt időszakban nem volt nyugdíjas. Az orvosszakértői szerv a rokkantság kezdeti időpontját 2007. január 1. napjától visszamenőlegesen véleményezte, a rokkantsági nyugdíjba vonulása azonban csak 2007. szeptembertől vált ténylegessé. Ennek okán a nyugdíj alapját képező bruttó szakmai átlagkeresetet 2007. szeptember 30. napjáig, nem pedig 2007. január 1-től 2007. június 30-ig kellett volna figyelembe venni.
- [2] Az alperes 2020. május 20-i végzésével a felperes rokkantsági nyugdíj újbóli megállapítása iránt

előterjesztett kérelmét visszautasította az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Indokolása szerint az igénylő rokkantsági nyugdíjával kapcsolatban már több - hatóság és bíróság által elbírált - újraszámítási kérelmet nyújtott be. A jelen kérelmében is olyan hivatkozással kéri a rokkantsági nyugdíja összegének felülvizsgálatát, amelyről bíróság érdemben döntött. A felperes legutóbbi, 2019. július 24. napján előterjesztett rokkantsági nyugdíj újbóli megállapítása iránti kérelme nyomán a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.770/2019/8. számú végzésével az eljárást megszüntette, a végzést a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az 5.Kpkf.671.856/2019/4. számú végzésével hagyta helyben. Kiemelte a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.91/2018/6. számú jogerős ítéletét, amely rögzítette a korábbi jogerős ítéletek megállapításait, továbbá a felperes tekintetében releváns munkakört, átlagkeresetet, irányadó időszakot ésösszagszerűséget. Ugyan e körben a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.513/2009/23. számú jogerős ítélete szerint a felperes esetében a nyugellátásának összegét a 2007. január 1-2007. június 30. időszakban elért átlagkereset alapján kell meghatározni arra figyelemmel, hogy 2007. július 1. napjától kérte nyugdíja megállapítását. A rokkantsági nyugdíj iránti igénybejelentés 2007. július 9. napján érkezett; a 2007. november 20. napján kelt határozat visszamenőlegesen 2007. július 1. napjától állapította meg a rokkantsági nyugdíjat, mert a felperes ezen időponttól minősült rokkantsági nyugdíjasnak. A határozat a felperes ugyanazon jog érvényesítésére irányuló, változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett előterjesztett rokkantsági nyugdíj újbóli megállapítás iránti kérelmét utasította vissza.

A felperes keresete és az alperes védirata

- [3] A felperes keresetében a határozat hatályon kívül helyezését és a közigazgatási szerv új eljárásra kötelezését kérte. Hivatkozása szerint a kérelem visszautasításának jogszabályi feltételei nem álltak fenn, a kérelme és keresete nem ítélt dolog. Az alperes megsértette a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 22. § (1) bekezdés a) és b) pontját, a társadalombiztosítás ellátásaira és magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 80. § 1a. és 1b. pontjait, valamint a közigazgatási hatósági eljárási szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 1. § (2), (4) és 2. § (1)-(3) bekezdéseit.
- [4] Indokolása szerint a kérelem azon a nívumon alapult, hogy a felperes nem 2007. június 30. napjával, hanem a 2007. november 20. napján kelt, 2007. december 13. napján jogerős megállapító határozattal vált nyugdíjra jogosulttá, így a 2007. december 13. napjáig elért szakmai átlagkeresetet kell figyelembe venni. A korábbi ügyekben nem ezt az állítást bírálták el; abból indultak ki, hogy a felperes 2007. június 30. napján már rokkantnyugdíjas volt és ezen időszak után nem volt olyan jövedelem, amelyet be kellett számítani; arról született döntés, hogy 2007. január 1-2007. június 30. között mekkora összegben határozható meg az adatszolgáltatónál a frontfejtési vájárak átlagkeresete. A kereset nem irányul a felhívott jogesetek megkérdőjelezésére, a jelen peres eljárásban a kereset tárgyát az képezi, hogy a 2007. december 13. napján jogerőre emelkedett megállapító határozat alapján a nyugdíj megállapítás kezdő napjáig - 2007. január 1-től 2007. december 13-ig - mekkora összegben határozható meg az adatszolgáltató ...-nél foglalkoztatott frontfejtési vájárak egyhavi bruttó átlagkeresete. A kereset jogalapja az, hogy a felperes az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményéről szóló 23/1991. (II. 9.) Korm. rendelet (továbbiakban: 23/1991. Korm. rendelet) hatálya alá tartozik.
- [5] Az alperes védiratában a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés g) pontja alapján a keresetlevél visszautasítását kérte, mert a jelen kérelem és kereset tekintetében a vitatott közigazgatási tevékenység jogszerűségére nézve ugyanazon a jogalapon már jogerős ítéletet hoztak. Jelen közigazgatási eljárásban is a felperes rokkantsági

nyugdíjának az újraszámítását kérte, azonban ezen kérelmére már több bírósági ítélet is született; a bíróságok permegszüntetéssel abban is már állást foglaltak, hogy a felperes korábbi kérelmei - melyek a jelen kérelemmel és keresettel megegyező tartalmúak voltak - ítélt dolognak minősülnek. Több jogerős ítélet rendelkezett arról, hogy a havi 311.437 forint jövedelem alapján kell a felperes rokkantsági nyugdíját megállapítani, annak módosítására nincs lehetőség.

- [6] Az alperes perbeli érvelése szerint a jogelőd közigazgatási szerv a felperes 2007-ben benyújtott rokkantsági nyugdíj iránti, az ellátás megállapításának kezdő időpontját nem tartalmazó kérelme alapján a megállapítás idején hatályos jogszabályoknak megfelelően határozta meg a rokkantsági nyugdíj folyósításának kezdő időpontját: a Tny. 26. § (1) bekezdés szerint a jogosultság azzal a nappal nyílik meg, amelytől a rokkantság az orvosi bizottság véleménye szerint fennáll, a Tny. 69. § (1) bekezdése szerint a nyugellátás attól a naptól állapítható meg, amely napon a jogosultsághoz szükséges feltételek bekövetkeztek. A 2007. augusztus 13. napján kelt szakértői véleményben megállapították, hogy a 67% munkaképesség-csökkenés (III. csoportba tartozó rokkantság) legkorábban 2007. év július 1. napjától véleményezhető.
- [7] A felperes által a jelen perben érvényesíteni kívánt jog - nyugdíj megállapítása 2007. év második felében történt, ezért az akkori időpontra igazolt átlagot kell az ellátása alapjául figyelembe venni - nem nóvum; ez képezte a 2011. évben lefolytatott perújítási eljárás alapját [Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.1608/2010/4. számú perújítási kérelmet elutasító végzése, Baranya Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Mf.20.371/2011/4. számú helybenhagyó végzése].

Az elsőfokú bíróság végzése

- [8] Az elsőfokú bíróság az eljárást a Kp. 48. § (1) bekezdés a)-i) pontjai alapján alkalmazandó Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával megszüntette.
- [9] Indokolása szerint több bírósági ítélet kimondta, hogy a felperes nyugellátásának összegét a 2007. január 1. napjától 2007. június 30. napjáig terjedő időszakban a ...-nél foglalkoztatott munkavállalók egyhavi átlagkeresete alapján kell meghatározni (Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.513/2009/23., 2.M.91/2018/6. Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.132/2017/4.). Ez ítélt dologt jelent, függetlenül attól, hogy a döntések meghozatalára a jogszabályok helyes értelmezésével került-e sor és attól is, hogy kellő alappal rögzítették-e azt, hogy a felperes a 2007. júliusi igénybejelentésében jelölt-e meg időpontot az igényelt ellátás kezdő időpontjára vonatkozóan.
- [10] A felperesnek a korábbi eljárásokban rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket figyelembe véve lett volna lehetősége mindazon érveket előadni, melyekre a jelen eljárásban hivatkozik. Az a körülmény, hogy korábban esetlegesen más tényállításokra, jogi érvelésre (pl. hűségjutalom beszámítása, személyi jövedelemadó figyelembevétel) hivatkozva támadta a határozatokat, a felperes terhére értékelhető; a jelen perben előterjesztett érvei a korábbi ítéletekbe foglalt megállapításokat már nem befolyásolhatják, azok ítélt dolog erejénél fogva.
- [11] Nem tekinthető nóvumnak az a tény, hogy a felperes mikor nyújtotta be 2007. évben az igénybejelentését, az milyen adatokat tartalmazott, a felperes orvosszakértői vizsgálatára mikor került sor, mikor hozta meg a közigazgatási szerv a határozatát, az mikor vált jogerőssé.

Mindezek alapján a felperes a jelen perben már nem hivatkozhat arra, hogy esetében nem a 2007. január 1. és június 30., hanem a 2007. január 1. és december 13. közötti időszak átlagkereseti adatai lennének irányadók. Jelen perben a Tny. 22. § alperesi megsértése nem állapítható meg; jogsértésként a Tbj. 80. § (1.a.) b) pontja sem értékelhető, mivel e jogszabályhely az ítélt dolog miatt nem alkalmazható.

A fellebbezés és észrevétel

- [12] A végzés ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az

elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését kérte. Álláspontja szerint a fellebbezést megalapozza az alperesi határozatnak „a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 2. §-ának jogszabályba ütköző volta”, valamint a Tny. 80. § (1.a) b.) pontjába és a 23/1991. Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésbe ütközése. Hivatkozott a „Kúria 2002.35. számú eseti döntésére”, mely iránymutatást ad az ítélt dolog (res iudicata) jogintézményének értelmezésére.

- [13] Érvelése szerint az alperes tévesen állapította meg, hogy 2007. július 1-től kérte a rokkantsági nyugdíjat, félrevezető módon tette ezt, ugyanis a felperes valójában 2007-től kérte a nyugdíja megállapítását. A periratokból kitűnően új tény, új adat, illetve tényállási elem (nóvum) merült fel, következésképpen a felperes nem ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelmet terjesztett elő rokkantsági nyugdíj ügyére vonatkozóan. A végzés érvelésével szemben komoly jelentősége van annak, hogy a 2007. január 1. és 2007. december 13. közötti időszak átlagkereseti adatai alapján kell megállapítani a rokkantsági nyugdíját (a 2007. december 13-ig számítható bányász hűségjutalmat az alperes a 2007. január 1. és 2007. június 30. közötti időszakban figyelmen kívül hagyta).
- [14] A felperes azért kérte a nyugdíja újraszámítását, mert az alperes figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy 2007. december 13. napján vált jogerőssé az a határozat, amelynek alapulvételével kellett volna a rokkantsági nyugdíját megállapítani. A felperes a nyugdíjazási kérelme benyújtásakor egyértelműen megjelölte, hogy a nyugdíját a bányász kedvezmény alapján kéri megállapítani (23/1991. Korm. rendelet), erre azonban a mai napig nem került sor, ezért nyújtotta be az újraszámítási kérelmet. Keresete nóvumot tartalmazott, nem ítélt dolog, a kereseti kérelmet érdemben el kellett volna bírálni.
- [15] Az alperes észrevételében azzal érvelt, hogy a felperes által személyesen kitöltött és aláírt igénybejelentő nyomtatvány (amelyről állítása szerint nem volt tudomása, holott azt ő maga nyújtotta be) nem tekinthető nóvumnak. Álláspontja alátámasztására az alperes felhívta a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 393. § a) pontját és 394. § (1) bekezdését, a nóvum fogalmát a perújítás körében meghatározó rendelkezéseket. A jelen perben érvényesíteni kívánt jog az, hogy a nyugdíj megállapítása 2007. év második felében történt, ezért az akkori időpontra igazolt átlagot kell az eljárás alapjául figyelembe venni. Ez nem nóvum, ez képezte a 2011. évben lefolytatott perújítási eljárás alapját. Az alperes változatlanul hivatkozott a Pécsi Munkaügyi Bíróság 4.M.513/2009/23. számú jogerős ítéletére. Jogszabálysértésként az 1997. évi XXXI. törvény, helyesen vélhetően az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) lett megjelölve; a Tny. 2. §-a az ellátások fedezetét biztosító járulék fizetésről és magánnyugdíj rendszerben fizetett tagdíjról rendelkezik, amely nem képezi a jelen per tárgyát. A Tbj. 80 §-ra való hivatkozás nem értelmezhető, mert maga a törvény is csak a 65/P. §-ig tartalmaz szabályokat.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.
- [17] A Kúria a Kp. 112. § (3) bekezdése útján alkalmazandó 108. § (1) bekezdés szerint a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem keretei között, a felhívott jogsértések és érvek alapján vizsgálta felül az elsőfokú bíróság végzését.
- [18] Az alperes kérelmet visszautasító végzése az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontján alapult, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan - a jogszabály törvényi elemei alapján - azt vizsgálta, hogy ugyanolyan jog érvényesítésére irányult-e a felperes kérelme, melyet korábban bíróság vagy hatóság érdemben elbírált; a kérelem tartalmában vagy a jogi szabályozásban volt-e változás. Az elsőfokú bíróság helytállóan járt el, amikor a felperes által „nóvumként” megjelölt adatokat és a kérelem tartalmát összevetette a korábbi felperesi kérelmek nyomán született ítéletek megállapításával és azok elbírálási körével.
- [19] Az alperes jogerős ítéletet és eljárást megszüntető határozatokat a visszautasító döntésében

megjelölt; majd a védíratban nagyon részletesen, kronológiailag levezetve bemutatta, hogy a felperesnek a rokkantsági nyugdíja újraszámítását megcélzó kérelmeit mely bírósági döntések érintették. A hivatkozott döntéseket az alperes a peres iratok közé becsatolta, azokat a Kúria a felülbírálat során teljes körűen meg tudta ismerni; ezekre alapítva bírálta el a fellebbezéssel támadott végzésben kifogásolt megállapításokat.

- [20] A felperes a fellebbezésében vitatta a res iudicata megállapíthatóságát és azt, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyított tényállás mellett helyesen alkalmazta a Kp. 48. § (1) bekezdés g) pontját. A Kúria - értékelési körébe vonva a perben rendelkezésre álló adatokat - arra a következtetésre jutott, hogy a korábbi eljárás bíróságok tényszerű megállapítást tettek a 2007. évben benyújtott igénybejelentés és az az alapján meghozott rokkantsági nyugdíjat megállapító határozat tekintetében. Az elsőfokú bíróság is helytállóan emelte ki a pertörténetből a Pécsi Munkaügyi Bíróság 4.M.513/2009/23.számú ítéleti adatait, mely az elrendelt új alperesi eljárásban meghozott módosított határozatot bírálta el. Az ítélet egyértelmű megállapításokat tartalmaz a felperes rokkantsági nyugdíjának kezdő időpontjára és a figyelembe veendő átlagkereset számítására. Az ítéleti indokolás szerint a felperes 2007. július 1. napjától lett rokkantsági nyugdíjas, így a nyugdíjazás napja esetében 2007. július 1.; a 23/1991. Korm. rendelet 5. § b) pontja és a Tny. 22. § (1) bekezdése helyes együttes értelmezése alapján részére a 2007. január 1-jétől 2007. június 30. napjáig terjedő időszakban elért átlagkereset alapján kell a nyugdíjat meghatározni. A bíróság az ítéletben ezen alapvetések alapján adta meg az új eljárásra vonatkozó utasításait; az alperes eljárása ezt követően nem vitatottan ennek megfelelő volt.
- [21] A jelen perben érvényesíteni kívánt jog - a nyugdíj megállapítása 2007. év második felében történt, ezért az akkori időpontra igazolt szakmai átlagkeresetet kell az ellátás alapjául figyelembe venni - a Pécsi Munkaügyi Bíróság 4.M.513/2009/23. sorszámú ítéletéhez kapcsolódóan lefolytatott perújítási eljárás tárgyát képezte, amelyet egyértelműen tükröznek a jelen perirathoz is becsatolt, a Pécsi Munkaügyi Bíróság 5.M.1608/2010/4. sorszámú, perújítási kérelmet elutasító végzése, valamint a Baranya Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Mf.20.371/2011/4. sorszámú helybenhagyó végzése. A perújítási eljárásban ítélező bíróságok egybehangzóan emelték ki, hogy annak eldöntése, hogy a felperes nyugellátásának összegét a 2007. január 1. és június 30. vagy a 2007. január 1. és december 31. közötti szakmai átlagkereset figyelembevétel kell-e megállapítani az alapperben - a 4.M.513/2009/23. sorszámú ítélettel meghozott döntésben -, már elbírált olyan jogkérdés, amely perújítás alapja nem lehet.
- [22] A közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perben a Pécsi Ítéltábla a Pf.VI.20.132/2017/4. Végzésében - melyre a jelen perben hozott végzésében az elsőfokú bíróság hivatkozott - értékelte a 4.M.513/2009/23. sorszámú ítélet megállapításait, kiemelve, hogy az alperesi társadalombiztosítási szerv jogszabálysértést nem követett el, amikor a 2007. január 1-től 2007. június 30-ig terjedő időben elért havi bruttó átlagkereset összegét vette számítási alapul.
- [23] Az elsőfokú bíróság a fentiekben túlmenően helyesen emelte ki - felperes több, rokkantsági nyugdíj felülbírálatát kezdeményező kérelmére lefolytatott bírósági eljárások sorából - a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.91/2018/6. sorszámú ítéletét, amely az alaphatározatokra is figyelemmel tette meg a jogi megállapítását a 2007. január 1-től 2007. június 30-ig terjedő időszakra figyelembe vehető átlagkeresetre.
- [24] A jelen perben a felperes - a peres iratok között fellelhető korábbi bírósági döntésekből kitűnően - olyan tényekre és olyan igényre terjesztette elő a kérelmét, amelyet az eljáró alperesi szerv helytállóan minősített az Ákr. 48. § (1) bekezdés g) pontja szerint, az elsőfokú bíróság pedig az igazolt adatokra alapítva okszerű és helytálló megállapítást tett arra vonatkozóan, hogy a keresetben érvényesített igény az ítélt dolog körébe tartozik. A bíróság erre figyelemmel bíróság megfelelően alkalmazta a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontját is.
- [25] A felperes fellebbezésében - álláspontja alátámasztására felhívott, a Kúria 2002.35. számú eseti döntéseként megjelölt határozat megjelöléssel kizárólag a BH2002.35. számú jogeset azonosítható

be, amely eltérő (ingatlan-nyilvántartás bejegyzéséhez kapcsolódó alaki kellékek hiánya) tárgyú.

- [26] A fellebbezésben megjelölt további jogszabálysértések körében - az alperes helytálló észrevétele nyomán - megállapítható, hogy vélhetően a Tny. 2. §-a került megjelölésre, azonban ez a jelen per jogvitájához nem kapcsolható szabályt jelent. Ugyancsak megalapozottan jelezte az alperes, hogy a Tbj. nem tartalmaz 80. §-t, ezért annak megsértése sem volt vizsgálható.
- [27] Mindezek alapján Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság végzése a fellebbezéssel érintett körben nem jogszabálysértő, ezért azt - a Kp. 12. § (3) bekezdés útján alkalmazandó Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával - helybenhagyta.

Záró rész

- [28] Az alperesnek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, ezért a Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdése alapján mellőzte e körben a határozathozatalt.
- [29] Az eljárás a Tny. 81. § (1) bekezdése alapján költségmentes.
- [30] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [31] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. február 11.

. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Mészárosné Dr. Szabó Judit s. k. előadó bíró, Dr. Bérces Nóra s. k. bíró